

Pieter Winsemius

Oud-minister VROM, lid van de WRR, hoogleraar management duurzame ontwikkeling Universiteit van Tilburg en voorzitter van de Raad van Commissarissen van de Nationale Postcode Loterij.

Realistisch idealisme

De Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) is aan het bevallen van een 'klimaatrapport'. Ik ben lid van dit gezelschap van 'realisten' die uit gaan van harde feiten. Onze conclusie is dat we zo ontzettend veel weten van klimaatverandering dat we er verstandig aan doen het vraagstuk niet te ontkennen. We constateren ook dat het Nederlandse en het mondiale klimaatbeleid schromelijk te kort schiet. We produceren nog steeds teveel broeikasgassen. De doelen op lange termijn zijn nog veel scherper dan de 'lage' lat die we nu stellen!

Ook de aanbevelingen van de WRR getuigen van realisme. Elk individueel land moet kijken naar aanpassingen die schade van de onvermijdelijke klimaatverandering beperken. In Nederland moeten we ons wapenen tegen intensere regenval en hogere en minder voorspelbare waterstanden. De politiek wil daar nog niet echt aan. De kosten van aanpassing aan klimaatverandering zijn hoog en gaan voor de baat uit. De WRR waarschuwt daarvoor. De regering moet ver vooruit durven kijken.

Realistische beleidsmakers kennen hun vak. Ze laten ons als het ware meekijken naar een video waarop een beeld van de toekomst wordt geschetst. Het zijn beelden van hetgeen zal gebeuren als iedereen doet wat realistische mensen van elkaar mogen verwachten. Door telkens de werkelijkheid te vergelijken met die video kunnen we bijsturen. En zo laten we ons minder verrassen door 'onverwachte' gebeurtenissen. Gewoon omdat ze minder onverwacht zijn.

Maar realistische beleidsmakers hebben de wereld nog nooit veranderd! Het toekomstbeeld op die video is buitengewoon onaantrekkelijk. Als we geen breuk maken met de lijnen van het verleden lopen we geza-

menlijk op de klippen. Daarom hebben we anderen nodig: mensen die visionaire, 'onrealistische' perspectieven schetsen. Een toekomst van een wereld zoals die kan zijn. Wervende beelden, een video die mensen betreft, waarvan ze zeggen: 'van die wereld wil ik deel zijn!'. Iemand moet de weg wijzen. Het realisme wordt opgevolgd door idealisme. Dat is goed. Hoe zit dat in uw gemeente?

Hoe zou dat toekomstbeeld er uit zien? Het klimaat zal ons dwingen tot grote inspanningen. Maar in de wervende toekomstbeelden zijn we gidsland. Van landsregering tot gemeenteraad staat het klimaatprogramma op de rails. Drastische verlaging van uitstoot van broeikasgassen en een enorme aanpassing aan een veranderend klimaat zijn volop in de aandacht. Samenwerking, coalities vormen, oplossingen bedenken en uitvoeren van lokaal tot mondiaal: dat is onze kracht. Wat we Hier doen en bedenken heeft invloed op Daar en andersom.

Met krachtige ondernemingen als Shell en Philips bouwen we een Top Technologische Instelling terwijl we op het grondvlak laten zien hoe ons natte land ondanks klimaatverandering haar voeten droog kan houden. Stedenbouw en ruimtelijke inrichting tonen een creativiteit en flexibiliteit die nog nooit eerder is vertoond. Nederland Kennisland, maar dan in de praktijk. Bouwt u voor de toekomst, of stroomt er bijvoorbeeld in uw plannen over vijftig jaar nog steeds aardgas door de leidingen van de wijken die u nu ontwerpt? Hoe ziet uw scenario er uit?

HIER moeten we beginnen. Ook in uw gemeente.

Pieter Winsemius